

Bijlage 9 Huidige opbouw basisopleiding

Opbouw van het programma

De multi-opleiding OvD RWS bestaat uit vijf lesdagen. Dit is inclusief het afsluitende praktijk examen.

Het programma is een combinatie tussen theorie en praktijk. De eerste vier dagen wordt de deelnemer aan de hand van klassikale lessen ingeleid in de vakinhoudelijke en procesmatige kanten van incident-/crisismanagement op de weg en op het water. Het accent ligt hierbij op de processen van de ketenpartners in het CoPI, in relatie tot de processen waarvoor de OvD RWS als incidentmanager van Rijkswaterstaat verantwoordelijk is. De eerste twee theoriedagen van de basisopleiding zijn gericht op de mono-processen en worden door de opdrachtgever verzorgd. De derde en vierde theoriedag worden door de opdrachtnemer verzorgd ondersteund door de docenten van de opdrachtgever. Hierbij ligt de focus op de multi-processen.

In deze context komen onder andere de volgende onderwerpen aan de orde:

- rollen en verhoudingen in het CoPI
- proces van het CoPI: beeldvorming, oordeelsvorming en besluitvorming (BOB)
- situationele commandovoering
- omgevingsanalyse
- rol en inhoud van informatiemanagement.

Dag drie: met behulp van casussen wordt de deelnemer uitgedaagd om deze multi-kennis van incidentbestrijding terug te koppelen naar de monodisciplinaire incidentbestrijdingsprocessen waarvoor hij als OvD-Water of OvD Weg verantwoordelijk is. Tijdens de vierde dag doet de deelnemer alvast ervaring op met beeldvorming en situationele commandovoering in een CoPI. Er wordt casuïstiek beoefent waar hij/zij als OvD Water of OvD weg een weg- of waterincident krijgt. De andere deelnemers treden hierbij op als OvD-Brandweer, OvD-Politie of OvD-Geneeskundig. Een docent van Opdrachtnemer fungeert als waarnemer en geeft individuele feedback aan de deelnemers.

Het praktijkgedeelte van de basisopleiding bestaat uit drie dagen, waarbij op de derde dag een praktijkexamen wordt afgenomen. Tijdens de praktijkdagen doorloopt elke deelnemer minimaal 2 praktijkscenario's Het wegverkeersscenario wordt gesimuleerd op de oefenbaan. Het 'natte' scenario (binnenvaartincident) vindt plaats door middel van een maquette op hetzelfde oefencentrum. De deelnemer werkt in de scenario's aan zijn functioneren in het CoPI als OvD RWS en alle competenties die daarvoor nodig zijn.

De deelnemer krijgt tijdens deze praktijksimulaties professioneel tegenspel van een ervaren OvD-B, OvD-P en OvD-G. Deze tegenspelers zijn als gekwalificeerde trainers in staat om de deelnemer van opbouwende, op zijn ontwikkeling gerichte, feedback te voorzien. Per baan fungeert een trainer van Opdrachtnemer en een trainer van Rijkswaterstaat als waarnemer. Zij geven de deelnemers feedback op basis van hun individuele en gezamenlijke waarnemingen.

Programma op hoofdlijnen

De onderstaande tabel geeft het programma van de vijfdaagse basisopleiding OvD RWS op hoofdlijnen weer.

Opleiding Multi
<i>Doelstelling</i> OvD's RWS voorbereiden op het functioneren als incidentmanager bij een incident op de weg (OvD Weg) of op het water (OvD Water) en hun rol in een CoPI.
<i>Leerdoelen/onderwerpen</i> • Landelijke richtlijnen en procedures van incidentmanagement

Opleiding Multi
• Taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van externe partners en overheidsinstanties • Incidentmanagement op weg en water bij brandweer, politie en GHOR • Commandovoering brandweer • GRIP-procedure en opschaling t/m GRIP3 • communicatie
<i>Studiebelasting</i> 5 dagen, exclusief zelfstudie.
<i>Programma op hoofdlijnen</i> • Dag 1: activerende theorieles over de multi-aspecten van het optreden in CoPI-verband. Afhankelijk van de casuïstiek kunnen hierbij ook vakinhoudelijke (brandweer)aspecten aan de orde komen, zoals brandbestrijding en incidentbestrijding gevaarlijke stoffen. Hier ligt het accent echter niet op. • Dag 2: theorieles over situationele commandovoering ('s ochtends) en het trainen van verkenning en beeldvorming in CoPI-verband, ('s middags, met een aantal scenario's). • Dag 3 en 4: praktijk oefeningen met CoPI-setting op twee oefenbanen met 'droge' scenario's (verkeersongevallen) of 'natte' scenario's (binnenvaartincident) met tegenspel van de OvD-B, OvD-P en OvD-G • Dag 5: praktijkexamen op basis van een CoPI-toets, met vergelijkbare scenario's als tijdens dag 3 en 4

Inleiding

Bij de opleiding OvD RWS behoren de volgende leermiddelen:

- schriftelijke les- en leerstof
- voorbereidingsopdrachten
- praktijkscenario's.

Schriftelijke les- en leerstof

De les- en leerstof is gekoppeld aan de eerste twee lesdagen. Over de volgende onderwerpen zijn leerteksten beschikbaar:

- organisatie van de crisisbeheersing (basiskennis)
- besluitvorming
- communiceren
- situationeel leidinggeven.

Via de voorbereidingsopdrachten wordt de deelnemer gevraagd om deze leerteksten voor aanvang van de bijbehorende les door te nemen en hierbij de vertaalslag naar de functie van OvD RWS te maken. De docenten kunnen hierdoor in de les in hun presentaties aanvullende en verdiepende leerstof behandelen, als inleiding op praktijkgerichte verwerkingsopdrachten.

De deelnemers kunnen de leerteksten downloaden via het Learning Management System (LMS) van RWS.

Praktijkscenario's

Tijdens de twee praktijkdagen op het oefencentrum is de praktijksimulatie de dominante werkvorm. De deelnemer krijgt in zijn rol als OvD RWS een melding van een incident op de weg of het water. Door uitvragen stelt hij zijn eigen beeldvorming op en zet op basis van zijn kennis de noodzakelijke actie(s) uit. Vervolgens gaat hij/zij ter plaatse van het incident. Ter plaatse voert hij een verkenning uit, complementeert zijn beeld en neemt hij/zij deel in een motorkapoverleg met de leidinggevendenden (Officieren van Dienst) van de andere hulpdiensten (brandweer, politie en GHOR). Gezamenlijk besluiten zij over de

incidentbestrijding van dat incident waarna ieder zijn processen uitzet. Indien nodig wordt er opgeschaald naar een Coördinatie Plaats Incident (CoPI).

Deelnemers die worden opgeleid voor Ovd Weg krijgen alleen scenario's met incidenten op de weg. Deelnemers die na de opleiding de functie Ovd Water krijgen, trainen alleen scenario's met incidenten op het water.

De organisatie is erop gericht dat elke deelnemer per praktijkdag minimaal twee scenario's kan trainen. Tussen de scenario's door kan hij een rol in praktijksimulaties van de andere deelnemers uitoefenen (rolspeler of figurant). Op die manier halen de deelnemers zoveel mogelijk leerrendement uit de praktijkdagen.

De oefenscenario's op de praktijkdagen bereiden de deelnemers voor op het niveau dat op de afsluitende toetsdag van hen wordt verwacht. Op dit niveau zijn de zwaartepunten van zowel de oefenscenario's als het examenscenario gebaseerd.

Examinering

Inleiding

Dit hoofdstuk beschrijft het praktijkexamen waarmee de opleiding Ovd RWS wordt afgerond en fungeert hiermee als toetsplan. In dit toetsplan wordt achtereenvolgens ingegaan op:

- status
- beoordelingsaspecten
- beoordelingsformulier
- toetsvorm
- beoordeling
- herkansing.

Status

Wanneer een deelnemer het examen met een voldoende afrondt, krijgt hij of zij een certificaat waarop is vermeld dat hij of zij de opleiding Ovd met goed gevolg heeft afgerond. Het certificaat is nodig om na de bijbehorende leer-werktraject als Ovd RWS inzetbaar te zijn. Ook al is het examen geen van Rijkswege erkend en verstrekt diploma, het is dus wel een belangrijk meetinstrument dat om objectivering en transparantie vraagt.

Beoordelingsaspecten

Ten behoeve van een eenduidige, uitvoerbare, valide en betrouwbare toetsing zijn de competenties waarvoor de deelnemer wordt opgeleid vertaald in beoordelingsaspecten die ook daadwerkelijk waargenomen en beoordeeld kunnen worden. Het gaat hierbij om de volgende beoordelingsaspecten (met tussen haakjes de bijbehorende subaspecten):

- beeld- en planvorming (beeldvormen op afstand en voorlopig inzetplan)
- opstart en leiden van de inzet (opstarten IM-werkprocessen, scenariodenken informatie delen, overzicht houden en welzijn)
- motorkapoverleg/CoPI (ter plaatse, motorkap en CoPI)
- omgevingsbewustzijn (veiligheid)
- professionele houding (besluitvaardigheid, leiderschap en communicatieve vaardigheden).

Beoordelingsformulier

De beoordelaars werken tijdens de oefeningen en het examen met het *beoordelingsformulier Praktijksimulatie Officier van Dienst* (zie bijlage). Op dit beoordelingsformulier zijn de beoordelingsaspecten per sub-aspect omgezet in omschrijvingen van waarneembare gedragingen. De beoordelaar kan op het formulier in de daarvoor bestemde kolom aangeven of hij die gedraging voldoende (V) of onvoldoende (O) heeft waargenomen. Elke gedraging levert op die manier de sub-score

voldoende of onvoldoende op. Per sub-aspect waarop de deelnemer wordt beoordeeld, is op het formulier aangegeven hoeveel voldoende sub-scores (dus een als voldoende aangemerkte gedraging) er moeten zijn om een voldoende eindscore op het sub-aspect te scoren. Op die manier kan deze eindscore per sub-aspect van de beoordeling relatief eenvoudig worden bepaald. Een onvoldoende moet door de beoordelaar met behulp van een onderbouwing worden verantwoord. Hij kan die onderbouwing opschrijven in de kolom *Verantwoording* van het beoordelingsformulier.

Toetsvorm

De toetsvorm is die van de praktijksimulatie. Zoals de deelnemer op de praktijkdagen is gewend, krijgt hij ook bij zijn examen een melding van een incident op de weg (bij een OvD Weg in opleiding) of een incident op het water (bij een OvD Water in opleiding). Vanaf de melding begint hij met het eerste beoordelingsaspect: beeld- en planvorming (met als toetsbare sub-aspecten 'beeldvormen op afstand' en 'voorlopig inzetplan'). Wanneer hij zijn voorlopig plan gemaakt heeft, rukt hij uit naar de plaats incident om daar te kunnen beginnen met het opstarten en leiden van de (monodisciplinaire) inzet en de samenwerking met de brandweer, politie en GHOR inzake de multidisciplinaire afstemming van de incidentbestrijding.

Op het praktijkexamen krijgt de deelnemer één praktijkoefening. Tijdens het examen wordt de deelnemer gevolgd door een beoordelaar van Opdrachtnemer en een beoordelaar van Rijkswaterstaat. De feedback van de tegenspelers wordt opgehaald door de beoordelaars welke gezamenlijk tot een eindoordeel komen. Hierbij wordt gebruikgemaakt van een beoordelingsformulier voor zien van cesuur. Het eindresultaat wordt met de examenkandidaat besproken en waar nodig voorzien van toelichting.